

Ådåjakmáno 1 b. 2010 fábmuj bådij láhka rijkalasj unneplågoj ja unneplågogielaj birra Svierigin. Lága gålmmå vuodosuodjeparagráfa vaddi rijkalasj unneplågojda riektáv diededibmáj, kultuvra ja giela suojev ja riektáv oasálasjvuohtaj ja bajnnemij.

Tjuottjudusfábmodagá galggi dárbon hiebalattjat diededit rijkalasj unneplågojt sijá rievtesvuodaj birra dán lága milta.

Giellalágan (2009:600) la diededum sebrudagán la sierralágásj välggogisvuohta suoddjit ja åvdedit rijkalasj unneplågogielajt. Sebrudak galggá aj ietján åvdedit rijkalasj unneplågoj máhttelisvuodajt bisodit ja åvdedit ietjasa kultuvrav Svierigin. Mánáj kultuvralasj identitehta åvddånibme ja ietjasa unneplågogiela adno gálggá sierraláhkáj åvdeduvvat.

Tjuottjudusfábmodagá galggi vaddet rijkalasj unneplågojda máhttelisvuodav bájnnemij ássjijn ma sidjij guosski ja guhkás máhttelis rádedit unneplågoj åvdåstiddjij dakkir ássjijn.

Ráddidusá ulmme unneplågopolitijkajn la suoddjit rijkalasj unneplågojt, nannit sijá máhttelisvuodajt bájnnemij ja doarjjot histåvrålasj unneplågogielajt vaj viesso bisoduvvi.

NUPPÁSTALLAM JA FÁMODISVUOHTA
Nuppástallam, fámodisvuohta ja badjelgähttjam
ulmutjij rijkalasj unneplågo sierratjerda gáktuj
galggá vuostelduvvat. Siján galggi årrot avtalágásj máhttelisvuoda oasálasstet sebrudakviessomin degu ietjá
ulmutja.

BÁJNNEM JA OASÁLASJVUOHTA
Rijkalasj unneplågoj máhttelisvuoda bájnnemij
ja oasálasjvuohtaj galggá nannoduvvat, iehtjádij
siegen gå fábmudagá sijáj rádedi. Unneplågo galggi vatteduvvat almma bájnnemav ássjijn ma sidjij guosski.

GIELLA JA KULTUVRALAS JIDENTITÄHTTA
Rijkalas junneplågo j giela ja kultuvra galggi
suoddjiduvvat ja åvdeduvvat. Ulmutja rijkalas junneplågo tjerdajn galggi måhttet åmastit ja adnet ietjasa iednegielav ja åvdedit ietjas kultuvralas jidentitehtav. Rijkalas junneplågogiela galggi årrot viesso giela Svierigin.

Svierik la agev årrum moattegielak ja moattekultuvralasj. Sáme, suobmelattja, duornosliegega, roma ja juvdára li gávnnum rijkan ihkeven guhka ájgev. Sijá giela ja kultuvra li svieriga sebrudagás oasse ja mijá aktisasj kultuvrraárbbe.

SÁME: Svierigin li bájken 20 000-35 000 sáme gudi ságasti sámegiela umasslágásj varietehtajt. Sáme li aj álggoálmmuga.

SVIERIKSUOBMELATTJA: Svierigin li bájken 450 000-600 000 svieriksuobmelattja. Moatte viessu Stockholman-Mälardalenin. Unneplågogiella I suomagiella.

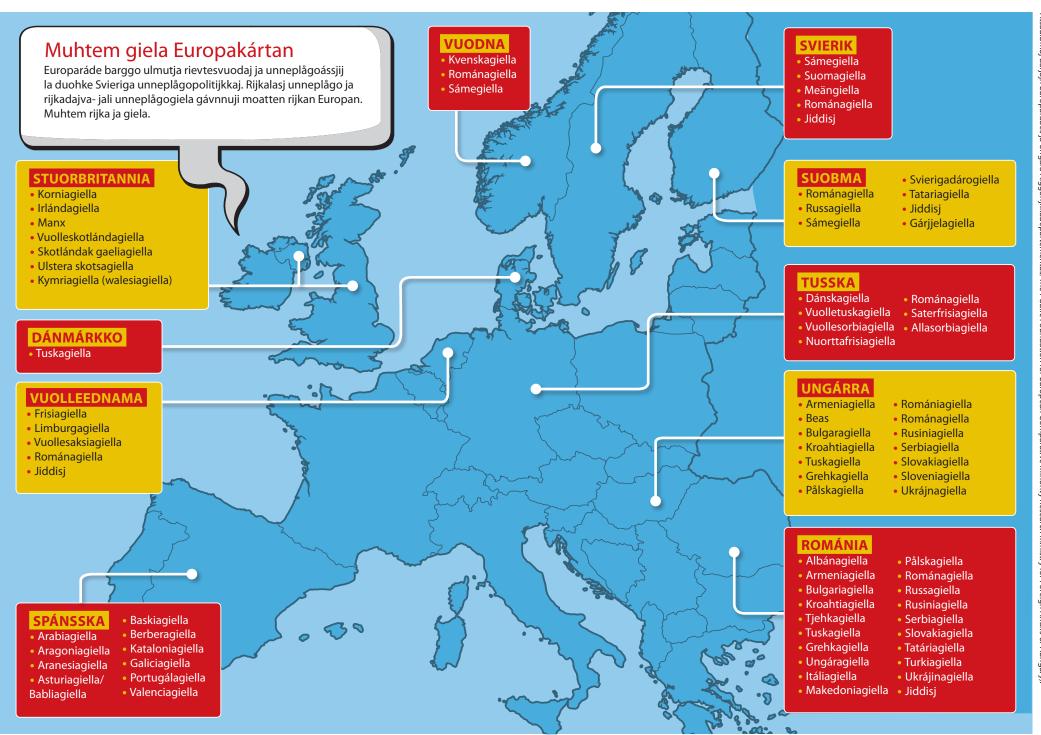
DUORNOSLIEGEGA: Svierigin li bájken 50 000 duornosliegega gudi åvdemusát Norrbottenin viessu. Unneplågogiella I meängiella.

ROMA: Svierigin li 50 000-100 000 roma gudi rijkav birra viessu. Unneplågogiella l umasslágásj románagiela varietehta.

JUVDÁRA: Svierigin viessu 20 000 -25 000 juvdára Svierigin. Unneplågogiella I jiddisj.

GÁLLDO: Database the European Charter for Regional or Languages, http://languagecharter.coe.int/index.htm (tjoahkkájbiejadum Álmmuk Vuododus Europa Buohtastahtedum Unneplägo Átsádibmáj dárjajn Europarádes ja Ungára Álggorijkkadepartementas/The Public Foundation for European Comparative Minority Research Ministry for Foreign Affairs of Hungary).